

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง คุณลักษณะผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒ โดยนางสายพันธ์ โอเมะคุปต์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
(ศาสตราจารย์ประติษฐ์ พงศ์ทองคำ)
วันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์)

.....กรรมการ
(ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวรัตน์ หงษ์นาค)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.วสัน ปุ่นผล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชชวรรณ หงษ์นาค
ชื่อนักศึกษา	สายพันธ์ โอมะคุปต์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกผู้ตอบตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 355 คน ซึ่งคำนวณโดยสูตรของยามานะและทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.937 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากด้านมากไปน้อย คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความกล้าหาญ ด้านเกียรติภูมิ และด้านความรักความจริงใจ

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title The Leader Characteristics of School Administrators
According to the Opinions of School Administrators
and Teachers under the Jurisdiction of Lop Buri
Primary Educational Service Area Office

Thesis Advisors Dr. Chalermchai Hankla
Asst. Prof. Tashawan Hongnak

Name Saiphon Omakup

Concentration Educational Administration

Academic Year 2014

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) examine the leaders characteristics of school administrators according to the opinions of school administrators and teachers under the jurisdiction of Lop Buri Primary Educational Service Area Office ; 2) compare the leader characteristics of school administrators according to the opinions of school administrators and teachers when classified by the respondents' gender, age, education, work position, school size, and affiliation. The sample, selected by using Yamane's formula and stratified random sampling of school size, consisted of 355 school administrators and teachers under the jurisdiction of Lop Buri Primary Educational Service Area Office in the 2014 academic year. The research instrument was a questionnaire with a reliability of 0.937. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA.

Findings were as follows:

1. Overall and individually, the leader characteristics of school administrators according to the opinions of school administrators and teachers under the jurisdiction of Lop Buri Primary Educational Service Area Office was rated at a high level. The rankings of the leader characteristics of school administrators from highest to lowest were based on the following aspects: vision, responsibility, courage, dignity, and sincere love.

2. Comparisons of the leader characteristics of school administrators according to the opinions of school administrators and teachers under the jurisdiction of Lop Buri Primary Educational Service Area Office when classified by the respondents' gender,

age, education, work position, school size, and affiliation revealed no significant differences ($p < .05$).

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคามอนุเคราะห์ ความกรุณา ความใส่ใจ และความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวรินทร์ หงษ์นาค กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้แก่ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ ดร.วสัน ปุ่นผล ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ ผู้อำนวยการสัณชัย กัญญาพันธ์ และผู้อำนวยการอำเภอวารณ เนตรสุวรรณ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วสัน ปุ่นผล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ เพื่อนำมาปรับปรุงและแก้ไขให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2557 ทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัยและให้ความร่วมมือในส่วนของคุณข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ รวมทั้งขอขอบพระคุณเจ้าของตำรา เอกสาร งานวิจัยทุกเล่มที่ได้นำมาอ้างอิง

สายพันธ์ โอมะคุปต์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ผู้บริหารสถานศึกษา.....	9
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	9
ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
คุณลักษณะผู้นำ.....	17
ความหมายของคุณลักษณะผู้นำ.....	17
ความสำคัญของคุณลักษณะผู้นำ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำ.....	22
คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา.....	27
วิสัยทัศน์.....	27
เกียรติภูมิ.....	32
ความกล้าหาญ.....	35

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ความรักความจริงใจ.....	38
ความรับผิดชอบ.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
งานวิจัยในประเทศ.....	45
งานวิจัยต่างประเทศ.....	49
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	54
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	77
สมมติฐานการวิจัย.....	77
วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
สรุปผล.....	79
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	89

	หน้า
ภาคผนวก.....	101
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	102
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ...	109
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	111
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการ วิจัย.....	117
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	120
ภาคผนวก ฉ ผลการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	123
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	127

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	62
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด่านวิสัยทัศน์.....	64
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านเกียรติภูมิ.....	65
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านความกล้าหาญ.....	66
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านความรักความจริงใจ.....	67
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านความรับผิดชอบ.....	68
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี สรุปในภาพรวม.....	69
ตาราง 9	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเพศ.....	70
ตาราง 10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามอายุ.....	70
ตาราง 11	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านวิสัยทัศน์ จำแนกตามอายุ.....	71

<p>ตาราง 12</p>	<p>ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามอายุ.....</p>	<p>72</p>
<p>ตาราง 13</p>	<p>ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....</p>	<p>72</p>
<p>ตาราง 14</p>	<p>ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง.....</p>	<p>73</p>
<p>ตาราง 15</p>	<p>ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา.....</p>	<p>74</p>
<p>ตาราง 16</p>	<p>ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านความกล้าหาญ จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา.....</p>	<p>75</p>
<p>ตาราง 17</p>	<p>ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี.....</p>	<p>75</p>

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8